

Tomas Wincent
thomas.wincent1@gmail.com

Elektronisk delgivning

Beslut om tillstånd till tillbyggnad och nybyggnad i område med landskapsbildsskydd Arholma, inom fastigheten Arholma 1:74 i Norrtälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att meddela om tillstånd för uppförande av tillbyggnad av huvudbyggnad och utedass/vedförråd samt nybyggnation av bastubyggnad, i enlighet med ansökan, enligt förordnandet till skydd för landskapsbilden Arholma, på fastigheten Arholma 1:74 i Norrtälje kommun.

För tillståndet gäller, enligt 16 kap. 2 § miljöbalken, följande villkor:

- Samma material och färg som den ursprungliga huvudbyggnaden.
- Ingen åverkan på mark eller omgivning.

Beskrivning av ärendet

Ni har inkommit med ansökan om tillstånd för tillbyggnad och nybyggnation inom fastigheten Arholma 1:74 i Norrtälje kommun.

Ni har i huvudsak anfört följande som grund för er ansökan. Huvudbyggnaden har byggts ut med 18 m² boyta, total ny yttre byggyta är 20,5 m². Bastubyggnad om 8 m² har byggts samt tillbyggnad av utedass/vedbod på en yta av 3 m². Vid samtliga byggnationer har samma material och färg valts som i huvudbyggnaden. Ingen åverkan på marken eller omgivningen.

Motivering till beslutet

Bakgrund

Fastigheten Arholma 1:74 är belägen inom skärgårdsmiljö som omfattas av förordnande till skydd för landskapsbilden, beslutat den 20 februari

1967, dnr R11-10-66, enligt 19 § naturvårdslagen (1964:822) i dess lydelse före den 1 januari 1975.

Av förordnandet följer att åtgärder så som nybyggnad, upplag eller annat arbetsföretag, som i väsentlig mån kan skada landskapsbilden inte får utföras utan Länsstyrelsens tillstånd. Inom samma område råder tillståndsplikt för anläggning av vägar, dragning av luftledningar, trädfällning samt schaktning och fyllning eller annan liknande åtgärd som skulle innebära väsentlig ändring av befintligt höjdläge eller befintlig vegetation.

Fastigheten Arholma 1:74 är vidare belägen inom område utpekad som riksintresse för kulturmiljövården enligt 3 kap. 6 andra stycket miljöbalken vilket innebär att området ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön. Av riksintressebeslutet framgår Arholma (AB 619) av motiveringen *skärgårdsmiljö, farledsmiljö* med byn Arholma som omtalas redan på medeltiden och som utgjorde en av de nordligaste utposterna i Stockholms skärgård. Skildrar skärgårdens livsvillkor och mångsyssleriet med jordbruk, sjöfart och fiske. Vid slutet av 1700-talet kom lotsverksamheten och fraktseglingen att bli en viktig utkomst för öns invånare. Uttrycket beskriver Arholma by med samlad och tät småskalig gårdsbebyggelse tillkommen till och med 1940. Bygatans småskaliga och slingrande struktur som länkar samman byarna. Utskiftade gårdar, redargårdar och pensionatsbyggnader från 1800-talet och början av 1900-talet, kapell, väderkvarn. Det småbrutna odlingslandskapet på Arholma och omgivande öar i området bestående av småflikiga inägomarker, stenvägar, odlingsrösen, hamlade träd samt ängs- och hagmarker. Vålberget tidigare plats för vårdkasar och Arholma båk från 1768. Äldre bryggor, hamn båthus, sjöbodar, gistgårdar och kajer, minnen av lotsverksamhet, fiske och sjöfart.

I aktuell översiktsplan framgår att i områden för riksintresse för kulturmiljövård där fördjupade kulturmiljöanalyser finns ska dessa analyser beaktas vid tillståndsgivning, planer och projekt. I övrigt ska ny bebyggelse särskilt bedömas med hänsyn till bevarandeintresset. Det samma gäller förändring av enskilda byggnader som bedöms som kulturhistoriskt värdefulla. Åtgärder i eller utanför riksintresset för kulturmiljövård som kan riskera att medföra betydande negativa konsekvenser för riksintressets värden eller karaktär ska inte tillåtas. Riksintressen omfattar ofta flera andra områden med bestämmelser enligt miljöbalken.

I 4 kap. miljöbalken finns särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten. De områden som anges i detta kapitel är, med hänsyn till natur- och kulturvärdena, i sin helhet av riksintresse.

Exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön i dessa områden får enligt 4 kap. 1 § miljöbalken komma till stånd endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden och om det inte möter hinder enligt bestämmelserna i 2-8 §§ samma kap. miljöbalken. Bestämmelserna utgör dock inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet.

Fastigheten Arholma 1:74 ligger inom det kustområde som enligt 4 kap. 2 § miljöbalken är av riksintresse med hänsyn till de värden som finns i området varför påtaglig skada på områdets natur- och kulturvärden inte får ske. Inom området ska vidare turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas.

Vidare ligger fastigheten inom ett högexploaterat kustområde där fritidsbebyggelse endast får komma till stånd i form av kompletteringar till befintlig bebyggelse. Det framgår av 4 kap. 4 § miljöbalken.

Av aktuell översiktsplan framgår bland annat att riksintresse enligt 4 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken innefattar värden för naturvård, kulturmiljövård, turism, rörligt friluftsliv, med mera. Dessutom har området ett speciellt värde som nationallandskap med sin unika karaktär och skönhet. I ett nationallandskap är det således även den vanliga naturen och kulturen och dess upplevelsevärden som behöver skyddas. Av största värde är möjligheterna att finna ”orörd” och ostörd natur utan särskilda friluftsliv- eller turistanläggningar. Spåren i landskapet efter gångna tider är ett illustrativt och pedagogiskt hjälpmedel att förstå och minnas vår historia. Detta innebär att man ska kunna leva och bo i skärgården i samspel med riksintressets värden. Ny bebyggelse ska i möjligaste mån anknyta till befintlig bebyggelse.

Länsstyrelsens bedömning

Utbyggnaden ansluter till befintlig huvudbyggnad och nybyggnationen lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse och utgör en naturlig komplettering av området utan större påverkan på omgivande landskapsbild. Länsstyrelsen bedömer därför att undantag från byggnadsförbudet kan medges.

Länsstyrelsen har även beaktat att området ingår i område av riksintresse för kulturmiljövärden, naturvärden och friluftslivet enligt 3 kap 6§ miljöbalken, åtgärden bedöms inte medföra påtaglig skada och bedöms inte strida mot gällande översiktsplan.

I bedömningen har Länsstyrelsen även beaktat att fastigheten ligger inom riksintresse för 4 kap. 1-2 och 4 §§ miljöbalken. Åtgärden bedöms inte medföra påtaglig skada på riksintresset då nybyggnation ansluter till

befintlig bebyggelse och det är Länsstyrelsens uppfattning att förslaget har förhållit sig till den vägledning som anges i översiktsplanen gällande riksintressen.

Vid en avvägning enligt proportionalitetsprincipen i 7 kap. 25 § miljöbalken mellan de allmänna intressen som förordnandet avser att skydda och sökandens enskilda intresse av att utföra utbyggnad och nybyggnation bedömer Länsstyrelsen, mot bakgrund av det ovan anförda, att det enskilda intresset i detta fall väger tyngre.

Länsstyrelsen finner därmed att förutsättningar för att medge tillstånd enligt förordnandet föreligger varför ansökan bör bifallas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt förordnandet till skydd för landskapsbilden enligt 19 § naturvårdslagen, i dess lydelse före den 1 januari 1975, ska Länsstyrelsen tillståndspröva byggnads- och markåtgärder m m. Enligt övergångsbestämmelserna punkt 6 till ändringarna (1974:1025) i den då gällande naturvårdslagen ska i fråga om förordnanden, som meddelats enligt 19 § i dess tidigare lydelse, äldre bestämmelser gälla intill dess Länsstyrelsen förordnar annat.

Av 9 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken ska beslut som har meddelats före miljöbalkens ikraftträdande om att skydda och vårda ett område eller föremål samt beslut om ändring av tidigare sådana beslut fortfarande gälla. Sådana beslut skall anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i miljöbalken (se även prop. 1997/98:45 s 386). Gällande områdesskyddsformen landskapsbildsskydd får detta anses motsvara bestämmelserna om naturreservat.

Enligt 3 kap 6§ andra stycket ska områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön.

Enligt 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken följer att vid prövning av frågor enligt bl.a. 7 kap. ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 16 kap. 2 § miljöbalken får tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken, ges för begränsad tid och förenas med villkor.

Av 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken framgår att ett beslut om tillstånd upphör att gälla om den åtgärd som avses med tillståndet inte

har påbörjats inom två år eller avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Enligt proportionalitetsprincipen i 7 kap. 25 § miljöbalken får en inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på en skyddsbestämmelse i kapitlet inte gå längre än vad som krävs för att syftet med bestämmelserna ska tillgodoses. Bestämmelsen innebär att det vid prövningen ska göras en intresseavvägning där hänsyn även tas till enskilda intressen.

Information

Inom fastigheten finns inga kända fornlämningar, men om det under arbetets gång påträffas fornlämningar ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas.

Detta beslut innebär endast tillstånd enligt förordnande om skydd för landskapsbilden. Krävs tillstånd enligt någon annan lag, till exempel bygglov enligt plan- och bygglagen (2010:900), ska detta sökas särskilt.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Andrea Olausson, för frågor på telefon 010-2231547 eller via e-post andrea.olausson@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 7395-2023 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-223 10 00.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av Andrea Olausson. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Cecilia Lindqvist medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Naturvårdsverket (registrator@naturvardsverket.se)

Norrtälje kommun (bygg.miljonamnden@norrtalje.se)

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen

Du kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 7395-2023.